

66,8 WP, 66,8 % з.п. (2,2 кг/га) — на 20,0 і 12,0 % відповідно, а Ревус 250 SC, 25 % к.с., з нормою витрати 0,6 л/га — на 19,0–18,0 % поширеність хвороб і 11,9–11,7 % інтенсивність розвитку фітофторозу і макроспоріозу.

Вивчені нами препарати ефективні проти фітофторозу і макроспоріозу картоплі. Технічна ефективність фунгіциду Ридоміл Голд МЦ 68 WG, 68 % в.г. проти хвороб картоплі становила — 64,0–66,0 %, Інфініто 61 SC, 687,5, 68,75 % к.с. — 61,0–62,0 %, Квадріс Топ 325 SC, 32,5 % к.с. — 65,0–68,0 %, Мелоді Дуо 66,8 WP, 66,8 % з.п. — 64,0–66,0 % і Ревус 250 SC, 25 % к.с. — 66,0–68,0 %

Кількість збереженого врожаю в роки досліджень складала 15–20 ц/га.

В умовах ННВЦ «Дослідне поле» ХНАУ ім. В. В. Докучаєва в останні роки спостерігається помірний розвиток фітофторозу та макроспоріозу картоплі.

Порівняно з фунгіцидом Ридоміл Голд МЦ 68 WG, 68 % в.г., фунгіциди нового асортименту — Інфініто 61 SC, 687,5, 68,75 % к.с., Квадріс Топ 325 SC, 32,5 % к.с., Мелоді Дуо 66,8 WP, 66,8 % з.п. і Ревус 250 SC, 25 % к.с. мали майже рівну або не на багато вищу ефективність.

Для захисту картоплі від фітофторозу і макроспоріозу, при помірному розвитку хвороб, можна обмежитися лише одним обприскуванням рослин фунгіцидами нового асортименту — Інфініто 61 SC, 687,5, 68,75 % к.с. (1,5 л/га), Квадріс Топ 325 SC, 32,5 % к.с., (1,0 л/га), Мелоді Дуо 66,8 WP, 66,8 % з.п. (2,2 кг/га), Ревус 250 SC, 25 % к.с., (0,6 л/га).

УДК 58.056:[631.95:635.62]

Ф. М. Марютін, канд. біол. наук

Харківський національний аграрний університет ім. В. В. Докучаєва

РОЛЬ ГІДРОТЕРМІЧНИХ ФАКТОРІВ У ФОРМУВАННІ ФІТОПАТОЛОГІЧНОГО СТАНУ ГАРБУЗОВИХ АГРОЦЕНОЗІВ

На зараження рослин огірка патогенними грибами впливає велика кількість біотичних і абіотичних факторів, які визначають інтенсивність їх розвитку. Визначальними серед яких вважаються стійкість рослин щодо ураження патогеном, ступінь його паразитизму, гідротермічні фактори. Усі вони мають важливе значення для епіфітотіології.

У своїх дослідженнях нами виконувався аналіз гідротермічних умов у період вегетації гарбузових та їх вплив на динаміку формування фітопатологічного стану рослин у 2010-2012 рр. у Східному Лісостепу України. Інфекція збудників хвороб у вегетаційний період рослин розповсюджується спорами. Вони є найбільш сприйнятливими до факторів навколишнього середовища у період їх проростання і

зараження рослин-живителів і обмежено сприйнятливі після проникнення інфекції в тканини рослин.

Наші дослідження і спостереження показали, що збудник несправжньої борошнистої роси огірка *Pseudoperonospora cubensis* Rostowz формує конідіальне спороношення і спричиняє зараження рослин тільки при високій відносній вологості повітря вище 85 %, або наявності на рослинах атмосферних опадів. Наступним етапом патологічного процесу є зараження рослин. У даному випадку воно відбувається через продири на листках. На тривалість латентного періоду розвитку хвороби впливає температура повітря. Установлено, що оптимальною температурою для гриба є 18 – 20 °С. Аналогічна залежність від гідротермічного фактору притаманна, домінуючим збудникам, які спричиняють плямистості на рослинах огірка в польових агроценозах.

Нами встановлено, що формування спороношення борошнисторосяних грибів на гарбузових рослинах (огірок, гарбузи, кабачки, патісони) більш активно відбувається при відсутності опадів і слабкому тургорному стані листків. Безпосередньо у краплинах води спори збудників борошнистої роси не проростають і відповідно не відбувається зараження і хвороба має депресійний характер.

За роки досліджень гідротермічні умови у роки досліджень у літній період мали свої особливості, але фітопатологічний стан був представлений переважно несправжньою борошнистою росою. Хвороба проявлялась переважно при завершенні вегетаційного періоду рослин огірка і господарського значення не мала. Борошниста роса проявлялась щорічно на рослинах гарбузів, кабачків, патісонів, а на рослинах огірка не проявлялась.

УДК 630.453

В. Л. Мешкова, д-р с.-г. наук, М. С. Коленкіна, наук. спів.

УкрНДІ лісового господарства та агролісомеліорації ім. Г. М. Висоцького

ВПЛИВ ПОШКОДЖЕННЯ КРОН РУДИМ СОСНОВИМ ПИЛЬЩИКОМ НА САНІТАРНИЙ СТАН ДЕРЕВ У СУХОМУ БОРУ

У Луганській області останнім часом поширилися осередки масового розмноження соснових пильщиків. У 2007 – 2012 рр. нами проведено дослідження динаміки їх популяцій і показників санітарного стану насаджень. Метою цієї роботи є виявлення залежності змін санітарного стану та рівня відпаду дерев сосни звичайної від рівня пошкодження крон рудим сосновим пильщиком (РСП) і початкового санітарного стану в умовах сухого бору.

Дослідження проведено на пробних площах, закладених у Щастинському лісництві Станично-Луганського лісгоспу. ТЛУ — А₁, вік у рік закладання (2007 р.) — 49 років, повнота 0,6. У 2006 р. на ділянці було проведено вибірково санітарну рубку. Упродовж 2007 – 2012 рр. ані лісозахисних, ані